

Lezárul az IPA-pályázat

A 2014 és 2020 közötti időszakban a Szerbiára vonatkozó IPA-programok költségvetése 1,5 milliárd eurót tesz ki

Kis Laura

Az Interreg-IPA Határon Átnyúló Együttműködési Programok célja, hogy a nemzetek közötti, illetve régióközi, valamint az európai szomszédos országokkal való összefogást fejlessze. Ez úgy jön létre, hogy minden határon átvétel terület közreműködését külön megfogalmaznak. A program keretében megvalósuló pályázatok a regionális, továbbá községi intézmények és szervezetek munkáját hivatottak segíteni. 2007 és 2013 között a határon átvétel programoknak köszönhetően Szerbia sikeres együttműködést alakított ki Magyarországgal, Romániával, Horvátországgal, Bosznia-Hercegovinával, Bulgáriával és Montenegróval. Az Európai Unió vissza nem térítendő támogatás formájában igyekszik támogatni Szerbia európai integrációját. Az eddigi tapasztalat alapján hét évre kiterjedő időszakban három felhívást tesznek egy-egy IPA határon átvétel együttműködési program keretében. A 2007-től 2013-ig terjedő időszakban a Szerbiára vonatkozó IPA-programok összköltségvetése 1,4 milliárd euró volt, a 2014 és 2020 között ezt az összeget 1,5 milliárd euróra növelték.

– Vajdaság saját lehetőségeit és helyét négy határon átvétel IPA-programban találta meg, ezek pedig a következők: a Magyarország–Szerbia, a Románia–Szerbia, a Horvátország–Szerbia, valamint a Bosznia-Hercegovina–Szerbia közötti IPA-program keretében megvalósuló pályázatok. Vajdaság vezető szerepet tölt be, és mintegy 300 projektummal büszkélkedhet, amely az említett négy ország és Szerbia között a támogatott pályázatok 81 százalékát jelenti. Az együttműködés keretében megvalósuló tudományos-kutatói, az innovációs ötleteket felölélő és vállalkozásokra vonatkozó pályázatok esetében 50 millió euróról szóló támogatást hagytak összesen jóvá Szerbia egész területén, amelyben különböző vajdasági intézmények is aktívan részt vettek – hangsúlyozta Vidosava Enderić.

Vajdaság területéről nagyon sok város önkormányzata, intézmény, közvállalat, civil szervezet, oktatástügyi, felsőoktatási, továbbá művelődési intézmény és sportklub pályázott. A lista nagyon hosszú, így a felsorolás nem teljes, viszont érdekességképpen csak néhányat említünk meg: a Subotica-trans Utasszállító Közvállalat, Szabadka

Méregdrága a halál Újvidéken

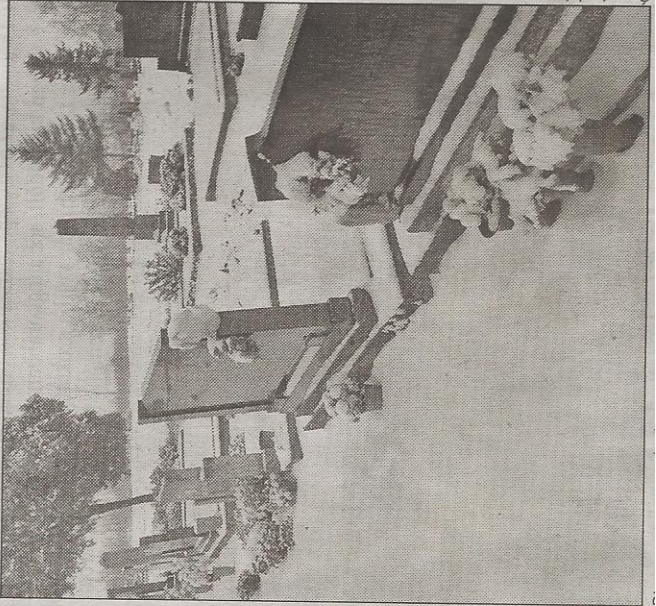
Az utóbbi időben többször is napvilágot látott a hír, miszerint Újvidéken nagyon drága a temetés, ezért sokan úgy döntenek, a környező településeken temetik el elhunyt családtagjaikat

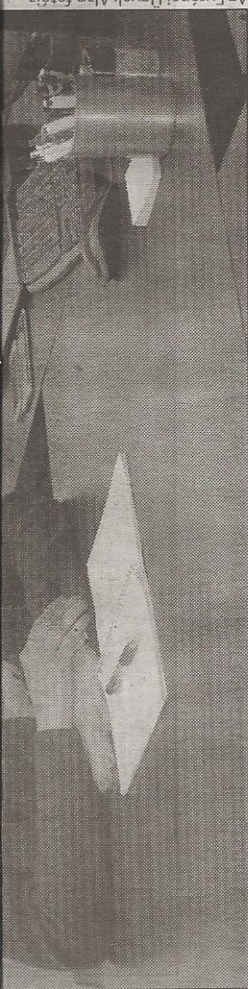
Halász Gyula

A tartományi székvárosban egy temetést nehezen úszhatunk meg 100 000 dinár alatt, a peremvárosi településeken viszont a csillagászati összeg töredékéből is örök nyugalomra helyezhetjük szeretteinket. A Lisje közvállalat adatai szerint egyre kevesebben temetkeznek Újvidéken, tavaly a tervezett 3130 temetkezésből csupán 2700 valósult meg. Ebből az

adathoz arra lehet következtetni, hogy kevesebb Újvidéken az elhalálozás, mit az előbbi években. Éppen ebből kifolyólag sokan arra gondolnak, hogy egyre többen temetkeznek a peremvárosi településeken. Nincsenek pontos adatok arról, mennyibe kerül egy-egy temetés a környező településeken, de állítolag már 20 000–30 000 dinárért is lebonyolítható. Ha valaki új sírboltot szeretne vásárolni Újvidéken, megközelítőleg 500 000 dinárt kell kifizetnie, de olyan hirdetések is látni, ahol a katolikus vagy az almasi temetőben egy sírnégyért 2,5 millió dinárt is elkérnek. Az újvidéki önkormányzat képviselő-testülete három évvel ezelőtt döntést hozott, amelynek értelmében a Lisje közvállalat átvénné a peremvárosi települések temetőinek az irányítását, karbantartását. A peremvárosi

akik Tiszakálmánfalván születtek, de utána Újvidéken éltek mondjuk 10–15 évet, és a családjuk rendszeresen befizette az egyházi járulékot. Nem történt olyan eset, hogy más településekről jöttek volna ide temetkezni. Ami a pravoszláv és a katolikus temetőt illeti, rendszeresen karbantartják, rendezettek a sírok. A pravoszláv temetőben az idén befejeztük az új kápolna építését, saját erőnkől emeltük fel, sokan

Vidosava Enderić, az Európai Ügyek Alap igazgatónöve

A pályázatok tekintetében Szerbia éves szinten 200 millió eurós költségvetéssel gazdálkodik. Az elmúlt időszakban mintegy 370 pályázat támogatásáról döntöttek.

- Vajdaság Autonóm Tartomány Európai Ügyek Alapjának rendelkezésére álló adatai alapján az előző öt évben Vajdaság területéről több mint 1000 európai projektmra jelentkeztek, ami igazán kiváló eredmény Délkelet-Európára nézve. Maga az adat, hogy ilyen nagy számú község, város, tartományi titkárság, számos intézmény, civil szervezet készítette el pályázati anyagát, arra mutat, hogy Vajdaság saját jövőjét az Európai Unióban látja, és lehetősége nyílik versenybe szállni az EU-s támogatásokért, amelyek alapfeltételét képezik annak, hogy felgyorsuljon Szerbia felzárkózása a legfontosabb európai politikai és gazdasági folyamatokhoz. Kimutatásaink alapján az 1000 átadott projektumból 250 kapja meg a támogatást. A segítségnek köszönhetően ezek saját anyagi eszközeiket így másilyn célokra fordíthatják. Az eddigi pályázatok összegét utak tervezésére, határátelölhelyek felújítására, a közlekedési infrastruktúra és szállítás fejlesztésére, árvíz-, és környezetvédelemre, az energetikai hatékonyság növelésére, tudományos, valamint innovációs tevékenységekre, üzleti kapcsolatok kialakítására fordították, illetve iskolák, sportklubok, művelődési intézmények és civil szervezetek támogatását irányozták elő - mutat rá Vidosava Enderić, az Európai Ügyek Alap igazgatónöve.

Az Európai Ügyek Alapjának elsődleges célja az integrációs folyamatok figyelemmel kísérése, elemzése és végrehajtása, így az előcsatlakozási folyamat során különböző feladatokat lát el, ebből egyik a regionális és európai partnerek közreműködésével megvalósuló projektumok követése. Mindezt azért, hogy Szerbiában fellendüljön a politikai és gazdasági fejlődés, és egy még magasabb szintű gazdasági, tudományos, oktatási, kulturális együttműködés alakuljon ki Európa városaival, a régióval, és azok kiemelkedő intézményeivel.

Város Önkormányzata, a Népkör Magyar Művelődési Központ, a szabadkai Közkórház, a Városi Múzeum, a FOKUS Ifjúsági Kulturális Alapítvány, a Szabadkai Regionális Gazdasági Kamara, a Közgazdasági Kar, az Újvidéki Egyetem számos kara, a Tartományi Településrendezési és Környezetvédelmi Titkárság, az Újvidéki Városi Múzeum, a Vajdaság Vizei, valamint Vajdaság Erdői Közvállalatok, Újvidék Város Önkormányzata, az újvidéki Városi Múzeum, az újvidéki közműszámlák összevont megfizetésével megbízott közvállalat (Informatika), Petróc község, Pancsova város önkormányzata, Palánka, Kula és Verbász községek, a nagybecskereki Gyermekintézmény, az óbocsei Népkönyvtár, az adai Bartók Béla Alapfokú Zeneiskola, a zentái Kertészek Egyesülete.

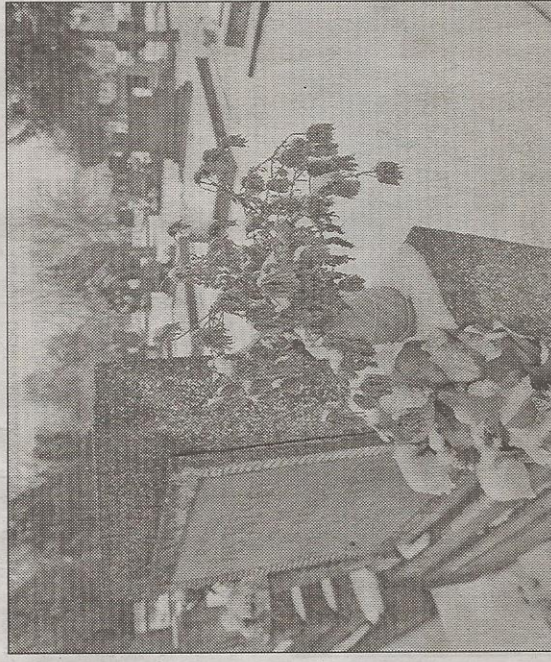
Az elmúlt költségvetési időszakban, 2007-től 2013-ig a Magyarország és Szerbia közötti IPA-program három felhívása alapján a Vajdaságból pályázók 54,6 millió euró támogatási keretösszeggel számoltak, amely esetében 198 projektumot támogattak. Számos különböző tevékenység finanszírozását ölelte fel: közlekedési utak tervezését, határátelölkhöz vezetó utak felújítását, tömegközlekedési menettrendek összehangolását, idegenforgalmi látványosságok népszerűsítését, a közös környezeti örökség megőrzését, a tudományos eredmények alkalmazását, valamint a társadalmi beilleszkedést és az emberek közötti kapcsolatok fejlesztését.

A Magyarország-Szerbia IPA-program 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó első felhívása 2016. március 29-én nyílt meg és szeptember 30-án zárult. A stratégiai fontosságú pályázatok összköltségvetése 24 millió euró. A második pályázati felhívás 2016. október 3-án nyílt meg, melynek benyújtási határideje 2017. január 31-e. Az Európai Ügyek Alapból szerzett információk alapján az IPA jelenlegi ciklusában, az említett költségvetési időszak végéig változásokra nem kell számítani, mivel azt hét évre előre határozzák meg.

temetőiket. A környező települések ellenszegülése miatt a döntést a mai napig nem hajtották végre. A híresztelések nyomán megpróbáltunk utánajárni, vajon valóban más településekről is temetkeznek Tiszakálmánfalván (Budiszava) és Piroson.

Piroson a helyi közösségben senki sem volt hajlandó információt adni a temetkezésekről, mivel szerintük nincsenek felhatalmazva erre a feladatra. Megpróbáltuk elérni a pirosi helyi közösség elnökét is, Snejzana Nešović azonban csak egy hivatalnok által üzent lapunknak, és szerinte ő sincs felhatalmazva, hogy a temetkezésekkel kapcsolatban nyilatkozzon.

Tiszakálmánfalván egészen másként fogadják érdeklődésünket, Novak Maksimović, a tiszakálmánfalvi helyi közösség tanácsának elnöke elmondta lapunknak, hogy olvasott, hallott a híresztelésekről, és kellemetlenül érzi magát, mert egy szó sem igaz az egészről.

- Budiszaván öt temető működik: a pravoszláv, a református, a katolikus, a zsidó, az evangélikus (német) és a nazarenus temető. A pravoszláv egyházon belül alakult egy bizottság, amely megszervezi az egyházi járulékok begyűjtését, ez háztartásonként 350 dinárt tesz ki. A begyűjtött összeg egy részéből kapja fizetését a temető gondnoka is. Szeretném kihangsúlyozni: Tiszakálmánfalván csak tiszakálmánfalviakat temetnek el, nem jönnek ide mások más településekről temetkezni. Szóval, csak az kaphat engedélyt itt temetkezésre, aki idevalósi, itt született, illetve azok,

önkéntesen járulnak hozzá - magyarázta a tiszakálmánfalvi helyi közösség tanácsának elnöke. Hozzátette: az állhíreket terjesztő médiától azt követeli, cáfolják a megjelent cikkeket, híreket.

Moldvai Károly, a katolikus temető karbantartási főnöke a Magyar Szónak elmondta, még egyszer sem történt meg, hogy más településekről jönnének temetkezni Tiszakálmánfalvára.

- Olyan viszont már történt, hogy azok az emberek, akik pl. Újvidéken a Telepen éltek, de Tiszakálmánfalván van eltemetve a családjuk, itt szervezték meg a temetkezésüket, mert azért nagy különbség van az újvidéki és az itteni temetkezési költségek között. Nálunk 2000 dinárba kerül egy sírhely 10 évre, 5000 dinárért a sírásó kiássa a sírt, a sírkőre az engedély 2-3000 dinár, plusz még a papi szolgáltatás költsége. A karbantartás egy sírhelyre egy évre 200 dinár (önkéntes adományként működik), ez mondjuk az újvidéki Lisje temetkezési közvállalatban 1980 dinár. A 200 dinárból a temetőt karbantartják, a fűvet lekasálják, a kukákat hetente kiürítik. Volt az újvidéki önkormányzatnak egy próbálkozása, amikor is hoztak egy döntést, miszerint a Lisje átveszi az itteni temetőket. Arra kértük ekkor a helyi közösség tanácsának az elnökét, hogy ne engedje ezt meg, mert óriási csapás lett volna az itteni emberek számára. Az biztos, hogy a szolgáltatás rosszabb lett volna, mert az újvidéki katolikus temető a tiszakálmánfalvi temetőhöz képest katasztrofális állapotban van. A nagy összegeket azonban be kell fizetni. Az történt volna, hogy a temetéseknel a Lisje

kiküldene egy embert, aki kiássa a sírt, aztán ha lett volna segítség, akkor eltemetjük az elhunytat, ha nem, akkor viszont mi lenne? Itt helyben meg van szervezve minden, megvannak az emberek, akik ezzel foglalkoznak, van elektromos autó is. Amikor a Lisje megpróbálta átvenni az itteni temetőt, volt egy rövid periódus, amikor ők jártak ki a temetésreket intézni, és akkor még az újvidéki temetkezésnél is drágább volt az itteni, mert az úti költséget is meg kellett fizetni - magyarázta a tiszakálmánfalvi katolikus temető karbantartási főnöke.